

2017 සම්පත් පැතිකඩ

සම්පත් පැතිකඩ 2017

හැඳින්වීම

මෙම සම්පත්පැතිකඩ (**Resource profile**) කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ මාවතගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ සංවර්ධන අවශ්‍යතාවන්ගේ ස්වභාවය පිළිබඳ විත්‍රයකි. ක්‍රම සම්පාදනයෙහිලා උපකරණ කට්ටලයකි.

සමාජ ආර්ථික හා දේශපාලනික වශයෙන් ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගන්නා මාවතගම කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ තෙත් කලාපයට අයත් වේ. එහි විශාලත්වය වර්ග කිලෝමීටර් 107.5 කි. මෙම භූමිභාගයේ ජීවත්වන මුළු ජනගහනය 72106කි.එම ජනගහනය පවුල් ඒකක 20850කට වෙන් වී ඇත.මෙම ජනගහනය ජාති ආගම් අනුව බෙදී යාම, වයස් කාණ්ඩ අනුව බෙදී යාම , අධ්‍යාපන මට්ටම් අනුව බෙදීයාම,අධ්‍යාපන මට්ටම් අනුව සේවා නියුක්තිය හා සේවා වියුක්තිය හුවා දැක්වීම රැකියාවන්ගේ බෙදීයාම ආංශික වශයෙන් හුවා දැක්වීම සිදු කර ඇත.එසේ ම පවුල් ඒකකවල නිවාස අයිතිය එම නිවාසවල ස්වභාවය , ආදායම් මට්ටම , පාතීය ජලය හා සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳව දත්ත ඒකරාශී කර ඇත.

එසේම කෘෂි කර්මාන්තය ඉඩම් පරිහරණය කර්මාන්ත පිළිබඳව මෙම සම්පත් පැතිකඩෙහි දැක්වීමෙන් ජනතාවගේ ජීවන රටාව සඳහා යොදාගෙන ඇති සම්පත් හා නිෂ්පාදනවල එළිදැක්වීමක් සිදුව ඇත. මෙයින් ජීවනෝපාය මාර්ග, වගා කළහැකි හෝග වර්ග හා සත්ත්වපාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගත හැකිය.

තව ද විදුලිබල පහසුකම් මාර්ග හා පුවාහන පහසුකම්, සෞඛ්‍ය සේවා, අධ්‍යාපන, ආගමික සංස්කෘතික හා විනෝදජනක ස්ථාන යෙහවන කටයුතු ක්‍රීඩා හා පොදු පහසුකම් වාණිජ ආයතන සමාජ සුභසාධන කටයුතු හා පාරිසරික තොරතුරු දැක්වීමෙන් මෙම කෙටිධාශයේ ජනතාවගේ යටිතල පහසුකම් අධ්‍යාපන පහසුකම් ආගමික සංස්කෘතික විනෝද හා ක්‍රීඩා සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගත හැකිය.

මෙම සම්පත් පැතිකඩ විශ්වවිද්‍යාල ශිෂ්‍යයන් , ව්‍යාපෘතිවාර්තා සකස්කරන්නන්, රාජ්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා සංවර්ධන අවශ්‍යතා හඳුනාගන්නවුන් පරිශීලනය කරනු ලබයි. මෙම සම්පත්පැතිකඩ සඳහා ග්‍රාමනිලධාරී වසම් මට්ටමින් තොරතුරු ලබා ගැනීම ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී වාරතා මගින් ද කෘෂි කර්මාන්තය අධ්‍යාපනය තැපැල් හා විදුලි සංදේශ, මහා මාර්ග තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී අදාල රජයේ ආයතන මගින් ලබාගත් ද්විතීක තොරතුරු ඒකරාශී කර ගනිමින් සකස් කර ඇත.

1.4 භූගෝලීය පිහිටීම

මාවතගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය වයඹ පළාතේ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ දකුණු අර්ධයේ ගිණිකොණ දිග කෝණයේ පිහිටා ඇත. මාවතගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය උතුරින් ඉබ්බාගමුව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙනුත් දකුණින් මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයෙනුත් නැගෙනහිරින් රිදීගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙනුත් බටහිරින් මල්වපිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයෙනුත් වට වී ඇත. කොට්ඨාශයේ වර්ග ප්‍රමාණය වර්ග කිලෝමීටර් 107.5 කි.ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 71 කින් මාවතගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය සමන්විත වේ. කුරුණෑගල මහනුවර ප්‍රධාන මාර්ගය දෙපසට ව්‍යාප්තව ඇති මෙම කොට්ඨාශය පරිපාලන පහසුව සඳහා වැළඳී , ගන්දහය , ගන්තවය යන කෝරළ තුන ඒකාබද්ධ කර පිහිටුවා ඇත.

1.5 ජල සම්පත්

ගලගෙදර දුර්ගයේ සිට ගලා බසින ප්‍රධාන දිය පාර වන කුඩා ඔයද බෙල්ගොඩ කන්ද හා හදුරුක්කන්දෙන් මතු වී එන දියපාරවල් සමඟ නැගෙනහිරින් ඊසාන දිසාවට ගලා බසින ජලය, කොස්පොතු ඔයද එකතු වී දැදුරු නදියට එක් වේ. නාපේ ඇළද ඊසාන දෙසින් කොස්පොතු ඔයට එක් වේ. ප්‍රදේශයේ කෙත් වතු සරු සාර කරන මෙම ජල සම්පත කුඩා වැව්ද පෝෂණය කර ඇත.

1.6 පසෙහි ස්වභාවය

මාවතගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයට ආවේණික පස් වර්ග කීපයක් හඳුනාගත හැකිය. රතු දුඹුරු පස කඳුකර හා තැන්න ප්‍රදේශයේද , රතු බොරළු පස නැගෙනහිර කඳුවැටි ප්‍රදේශයේද , දියළු වැලි පස කොස්පොතු හා දැදුරු නිම්න නදි ප්‍රදේශයේද මැටි හා කිරිමැටි පස මැටිබොක්ක වැළඳී ප්‍රදේශයේද දක්නට ලැබේ. පොදුවේ ගත් කල කෘෂිකාර්මික වගාවන්ට හිතකර පස භූමියෙන් 85% ක් පමණ වේ. 5% ක් පමණ ප්‍රදේශයේ මැටි වළං, ගඩොල්, උළු කර්මාන්තයට උචිත පස දැක ගත හැකිය. මැටිබොක්ක එවැනි ප්‍රදේශයකි. 10% ක් පමණ වූ බොරළු නිධි ප්‍රදේශ වශයෙන් දිගම්පිටිය, බොරලංකඩ, මඩව, හිඳගොල්ල ප්‍රදේශ ප්‍රකටය. සමස්ථයක් ලෙස ගත් කල පොල්, රබර්, ගම්මිරිස් කෝපි, කරාබු වැනි වගාවන්ට වඩාත් උචිත පසකින් සමන්විත වේ.

1.7 ඓතිහාසික තොරතුරු

අනුරාධපුර රජ සමයේ පටන් මාවතගම ප්‍රදේශය ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් වේ. එදා සිට මාවතගම නගරාසන්නයේ පිහිටි වැලඬ මකුලාන පිලැස්ස ප්‍රදේශ සිංහල බෞද්ධයන්ගේ කෘෂිකාර්මික ජනාවාසයක්ව පැවති බව පුරා විද්‍යාත්මකව තහවුරු වේ.

ක්‍රි.ව.339 – 350 බුද්ධදාස රජ සමයේ ඉහත කී ජනාවාස අවට ඉදි වූ ලෙන් විහාර එයට සාක්ෂි දරයි. සිංහලය නම් පොතේද සඳහන් බුජස්ලෙන කුරුණෑගල මහනුවර මාර්ගයේ 11 වන සැතපුම් කණුවට ආසන්නව පිහිටි අතර 10 වන සැතපුමේ වැලඬ කන්දේ විහාරය පිහිටියේය. එහි බෙහෙත් හෙජපුවේ ප්‍රාකෘත සිංහලයෙන් " බුදුදාස" යනුවෙන් බුද්ධදාස රජතුමාගේ නම සඳහන් කර තිබේ.

වැලඬ කුරුවාලෙන වලගම්බා රජු විසින් කරවන ලද්දකි. මාවතගම බරන්දන මාර්ගයේ දර්ශනීය ගල්තලාවක පිහිටි මකුලාන රජමහා විහාරය 11 වන දස්පුල රජ සමයේ ප්‍රදේශවාසීජනතාව විසින් ත්‍රිකුණාමලයේ හිරිහඩු සෑයේ ආකෘතියක් අනුව සාදන ලද්දකි. එදා රජතුමාට තපස්සුහල්ලුක දෙබෑයන්ගෙන් එල්ල වූ ආක්‍රමණයේදී මෙම ප්‍රදේශයේදී රජුට ජනතාවගේ විශේෂ රැකවරණය ලබාදීම සිදු කරනු වස් ඉදි කළ මකුලාන රජමහා විහාරය ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත්ය. මෙය දිවයිනේ ප්‍රකට විහාරයකි.

මහනුවර සමයේ ඉදි වූ උග්ගල්පාය හා කැබ්ලිතිගොඩ විහාරය ද වෙයි. දළදා සමීදුට දළදාගමුවෙල අස්වැන්න හා අයිතිය පැවරීම සඳහා II වන විමලධර්මසූරිය රජ සමයේ කැබ්ලිතිගොඩ විහාරය ඉදි විය. කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ සමයේ පරිනිර්වාන සූත්‍රය තෝරා දී සජ්ජායනා කිරීමට යොදා ගත් තෝරාණ විහාරය වසර 400 ට වඩා පැරණිය.

මේ අතර කුඩා පරිමාණයේ වැව් ද ඉදි වෙමින් බෞද්ධ ප්‍රබෝධය ලත් මාවතගම කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශය වැලඬ විල්ලි හත්පත්තුව නමින් කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රකටය.

වර්තමාන සීඝ්‍රීච්චත්ත හා ඔලියාමුල්ල ප්‍රදේශවල පොළොන්නරුව රාජ්‍ය සමයේ පැමිණි සොළීන් පදිංචි කර වූ බවට ද මතයක් පවතී. මාතා දෙවහන එනම් පත්තිනි දෙවියන්ගේ ගම මාවතගම යන්න තවත් මතයකි. මේ පදනම මත ඉදි වූ පත්තිනි දේවාලය වසර 75 ට වඩා පැරණිය. කන්ද උඩරට රජ සමයේ මාවතගමට ලන්දේසීන් හා ඉංග්‍රීසි පාලකයින් ගලගෙදර හරහා මහනුවරට පිවිසීමට පෙර වැලඬ ප්‍රදේශයේ නවාතැන් ගත් බව කිතුදහමේ පොත්පත්වල සඳහන් වේ. වරක 11 වන විමලධර්මසූරිය රජු හමු වීම සඳහා යන ගමනේදී පුස්සේවාස් පියතුමා වැලඬ විවේක ගත් ස්ථානයේ පල්ලියක් ද ඉදි වී ඇත. ඒ 1899 දීය. අද පවතින මාවතගම රෝමාණු කතෝලික පාසල 1904 දී ඩොලරෝසා මව්තුමිය විසින් අරඹන ලදී. මේ පසුබිමට හේතුව වැලඬ, මීතැන්වල, මලන්දෙණිය මාවතගම ප්‍රදේශයේ පැවති ලන්දේසි හා ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ බලපෑමයි. මේ හා සමගාමීව මුස්ලිම් ආගමික ප්‍රබෝදයක් ද ඇති විය. ඉංග්‍රීසි සමයේ යුක්තිය පසිදලීම සඳහා පිලැස්ස ගම්බද උසාවිය බිහිවීම ඓතිහාසික සිද්ධියකි. එය දැනුදු ක්‍රියාත්මකය. කුරුණෑගල නගරයට ජලය සපයන ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍රය ප්‍රදේශයේ උසම කන්ද වූ දර්ශනීය හදුරුක් කන්දේ පිහිටීම අතිශයින්ම වැදගත්ය. වලගම්බා රජ සමයේ ඉදි කළ ලෙන් විහාරත් ජල පෝෂිත වනය අභාවයට යමින් පැවතීම කණගාටුවට කරුණකි.

ග්‍රාමනීලධාරී කොට්ඨාස නාම ලේඛණය

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය - මාවතගම

01	640	අකාඩ්මි
02	641	වරද්දන
03	642	මැටිබොක්ක
04	643	උඩ කොට්ටමුල්ල
05	644	බෝයගොඩ
06	645	හෙට්ටිපොල
07	646	වාඩියගොඩ
08	647	බණ්ඩාරගල
09	648	දෙල්පද්දන
10	649	ඉළකේවෙල දකුණ
11	650	ඉළකේවෙල උතුර
12	651	ඉහළ වැලිගේපොල
13	652	සිංහපුර
14	653	පරගහදෙනිය
15	654	කහපත්වල
16	655	කහපත්වල උතුර
17	656	මලන්දෙනිය
18	657	රීරිමිනින
19	658	කොස්සින්න
20	659	හල්වහල
21	660	කළුගමුව
22	661	උඩඉඟුරුවත්ත
23	662	උග්ගල්පාය
24	663	වටරක
25	664	කටුගම්පලගෙදර
26	665	දුණුකේවත්ත
27	666	කන්දෙහේන
28	667	ගෝනාගල
29	668	ගෝනගල්දෙණිය
30	669	මී/උඩගම
31	670	මී/මැදගම්ගොඩ
32	671	මී/පල්ලේගම බටහිර
33	672	මී/පල්ලේගම නැගෙනහිර
34	673	මී/වම්බුගම්ගොඩ
35	674	මී/මැද්දේගම්ගොඩ

36	675	කොටිකාපොල
37	676	කොටිකාපොල ඉහළගම
38	677	මාවතගම
39	678	මාවතගම උතුර
40	679	මාවතගම දකුණ
41	680	සාමෝදාගම
42	681	මාවතගම බටහිර
43	682	වැලිකුඹුර
44	683	දෙල්ගොල්ලවත්ත උතුර
45	684	දෙල්ගොල්ලවත්ත දුකුණ
46	685	අරම්පොල
47	686	බුලත්වත්ත
48	687	යටිවල
49	688	මාරලන්ද
50	689	පොතුබෝව
51	690	එල්ලාගොන්න
52	691	නව පොතුබෝව
53	692	අරම්පොලවත්ත උතුර
54	693	අරම්පොලවත්ත දකුණ
55	694	පිලැස්ස පහළගම
56	695	පිලැස්ස ඉහළගම
57	696	මාස්වැව
58	697	රත්නැග්ගම
59	698	හේනේපොල
60	699	මඩව
61	700	කඳුබෝඩ
62	701	තාරාපොත
63	702	උදානගම
64	703	ටිගොල
65	704	බරන්දන
66	705	වැවගෙදර
67	706	ඇටගහවෙල
68	707	ගලපිටමුල්ල
69	708	කෝන්ගස්වල
70	709	කහදවැලිපොත
71	710	හිඳගොල්ල

1.8 දේශගුණය

වර්ෂාමාන අගයන් (මිලිලීටර්)

මාසය	වර්ෂය				
	2013	2014	2015	2016	2017
ජනවාරි	194.8	25.5	5.9	1.4	68
පෙබරවාරි	52.9	-	34.3	6.2	70.4
මාර්තු	160.3	-	207.2	90.8	171.6
අප්‍රේල්	132.4	396.7	367.5	170.4	132.2
මැයි	242.9	247	159.8	516.8	135.6
ජූනි	183.4	75.0	76.4	44.2	116.2
ජූලි	65.6	36.5	20.1	26.8	15.6
අගෝස්තු	24.5	118.3	74.3	8.6	78.6
සැප්තැම්බර්	229.3	174.0	125	6.2	168.4
ඔක්තෝම්බර්	297.4	521.0	282.5	78.2	266
නොවැම්බර්	190.1	215.0	422	130.2	174
දෙසැම්බර්	31.8	438.1	275.2	-	60.8

(මූලාශ්‍රය :- (පොල්වගා කාරිමේ මණ්ඩලය ඩෙසිවැලි ආදර්ශ පොල් උයන)

1.8.2 උෂ්ණත්ව අගයන් (සෙ.අං.)

මාසය	සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය				
	2013	2014	2015	2016	2017
ජනවාරි	25.5	26.4	26.6	27.4	26.1
පෙබරවාරි	27.2	27.5	27.1	28.04	26.9
මාර්තු	28.7	29.2	28.5	30.70	28.15
අප්‍රේල්	29.3	27.9	28.3	9.08	29.65
මැයි	28.5	27.7	28.7	28.03	29.10
ජූනි	27.1	27.6	28.4	28.05	28.4
ජූලි	27.5	27.3	28.8	28.05	28.95
අගෝස්තු	28.1	27.5	28.8	28.18	28.55
සැප්තැම්බර්	27.1	27.4	28.1	29.06	27.8
ඔක්තෝම්බර්	27.6	27.2	27.6	27.27	27.65
නොවැම්බර්	27.3	26.0	27.2	27	27.05
දෙසැම්බර්	26.0	25.7	26.9	27	26.7

(මූලාශ්‍රය :- කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව)

2. ජනගහනය / සේවා නියුක්තිය / ආදායම / නිවාස)

2.1 මුළු ජනගහනය

සූචි	පුරුෂ	එකතුව
37434	34672	72106

(මූලාශ්‍රය :- සංවර්ධන නිලධාරි වාර්තා)

2.2 ජනගහන ව්‍යාප්තිය - ජාති ආගම් අනුව

සිංහල	ජාතිය					ආගම					
	දෙමළ	මුස්ලිම්	බර්ගර්	වෙනත්	එකතුව	බෞද්ධ	හින්දු	ඉස්ලාම්	කතෝලික	වෙනත්	එකතුව
59379	3674	8950	103	0	72106	57628	3266	8992	2220	-	72106

(මූලාශ්‍රය :- සංවර්ධන නිලධාරි වාර්තා)

2.2.1 ඇමුණුම (1)

ජනගහන ව්‍යාප්තිය - ජාති ආගම් අනුව ග්‍රාම නිලධාරි වසම් මට්ටමින්

2.3 ජනගහන ව්‍යාප්තිය - වයස් කාණ්ඩ අනුව

අවු 0 - 05		අවු 06 - 18		අවු 19 - 60		අවු 60 ට වැඩි		එකතුව
ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	
3367	3209	8439	7925	20092	19209	5535	4330	72106

(මූලාශ්‍රය:-සංවර්ධන නිලධාරි වාර්තා)

2.3.1 ඇමුණුම (2)

ජනගහන ව්‍යාප්තිය - වයස් කාණ්ඩ අනුව ග්‍රාම නිලධාරි වසම් මට්ටමින්

2.5 අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව ජන සංඛ්‍යාව

අධ්‍යාපන මට්ටම	ජන සංඛ්‍යාව	
	ජන සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1. අවු. 5 ට අඩු	6617	9.17
2. කිසිදා පාසල් නොගිය	1564	2.16
3. ප්‍රාථමික (1 – 5)	11397	15.8
4. ද්විතීක (6 – 11 වසර)	21196	29.39
5. සා. පෙළ සමත්	17209	23.86
6. උසස් පෙළ සමත්	10737	14.89
7. ඩිප්ලෝමාධාරී	777	1.07
8. උපාධිධාරී	2477	3.43
8.1 කලා	1754	2.43
8.2 විද්‍යාව	260	0.36
8.3 වාණිජ	339	0.47
8.4 වෙනත්	124	0.17
පශ්චාත් උපාධිධාරී	132	0.18
එකතුව	72106	

(මූලාශ්‍රය :-සංවර්ධන නිලධාරී වාර්තා)

2.6 අධ්‍යාපන මට්ටම පදනම් කර ගත් සේවා නියුක්තිය

8 ශ්‍රේණිය සමත්		අ.පො.ස (සා පෙ) සමත්		අ.පො.ස. (උ පෙ) සමත්		ඩිප්ලෝමාලාභී		උපාධිය සමත්		මුළු එකතුව	
ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ
4024	5726	5008	5320	3617	3545	367	309	1296	842	14312	15742

(මූලාශ්‍රය :- සංවර්ධන නිලධාරී වාර්තා)

2.6.1 ඇමුණුම (3) අධ්‍යාපන මට්ටම පදනම් කර ගත් සේවා නියුක්තිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

2.7 අධ්‍යාපන මට්ටම පදනම් කර ගත් සේවා විද්‍යුක්තිය

8 ශ්‍රේණිය සමත්		අ.පො.ස (සා පෙ) සමත්		අ.පො.ස. (උ පෙ) සමත්		ඩිප්ලෝමාලාභී		උපාධිය සමත්		මුළු එකතුව	
ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	ස්ත්‍රී	පුරුෂ
3913	3006	3283	2359	2060	1496	94	53	172	79	9522	6993

(මූලාශ්‍රය :- සංවර්ධන නිලධාරී.වාර්තා)

2.7.1 ඇමුණුම (4)

අධ්‍යාපන මට්ටම පදනම් කර ගත් සේවා විද්‍යුක්තිය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

2.8 රැකියාවන්ගේ බෙදී යාම ආංශික වශයෙන්

රාජ්‍ය අංශය	පෞද්ගලික අංශය	ස්වයං රැකියා		විදේශ රැකියා	පතල් වැඩ / වතු වැඩ / කුලී වැඩ	එකතුව
		කෘෂිකාර්මික	කෘෂිකාර්මික නොවන			
6061	10732	4254	5351	1778	6239	34411

(මූලාශ්‍රය :- සංවර්ධන නිලධාරී වාර්තා)

2.8.1 ඇමුණුම (5)

රැකියාවන්ගේ බෙදී යාම ආංශික වශයෙන් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

2.9 පුහුණු ශ්‍රමයේ සේවා විද්‍යාත්මක

සේවා විද්‍යාත්මක අංශය	සංඛ්‍යාව
1. පරිගණක	593
2. පෙදරේරු	410
3. රියදුරු	599
4. වඩු කාර්මික	254
5. ඉලෙක්නික් යන්ත්‍ර අළුත් වැඩියාව	95
6. මැණික් කැපීම	25
7. පෙර පාසල් ගුරු පුහුණුව	67
8. යතුරු ලියනය	55
9. මැහුම්	398
10. නැටුම්	96
11. ජ්‍යෙෂ්ඨ පුහුණුව	471
12. ගෘහ නිර්මාණය	48
13. ක්‍රීඩා	52
14. ස්වර්ණාභරණ සැදීම	14
15. වෙළඳාම	618
16. මෝටර් කාර්මික	104
17. සෞඛ්‍ය	73
18. තැපැල්	13
19. රූපලාවන්‍ය	89
20. එම්බ්‍රොයිඩර්	38
21. විදුලි කාර්මික	72
22. මාධ්‍යවේදීන්	5
වෙනත්	608
එකතුව	4797

(මූලාශ්‍රය :- සංවර්ධන නිලධාරී වාර්තා)

2.9.1 ඇමුණුම (6) පුහුණු ශ්‍රමයේ සේවා විද්‍යාත්මක ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

2.10 පවුලක සාමාන්‍ය ආදායම

මාසික ආදායම (රු)	මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
0 – 999	262	1.25
1000 – 1999	910	4.36
2000 – 2999	1337	6.41
3000 – 3999	1733	8.31
4000 – 4999	1861	8.92
5000 – 9999	4054	19.44
10000 සහ ඊට වැඩි	10693	51.28
එකතුව	20850	

(මූලාශ්‍රය :-සංවර්ධන නිලධාරීවාර්තා)

2.10.1 ඇමුණුම (7) පවුලක සාමාන්‍ය ආදායම ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

2.11 නිවාස වල ස්වභාවය / අයිතිය

2.11.1 නිවාස වල ස්වභාවය

ස්ථිර	අර්ධ ස්ථිර	තාවනාලික	එකතුව
17267	1424	381	19072

(මූලාශ්‍රය :-සංවර්ධන නිලධාරීවාර්තා)

2.11.1.1 ඇමුණුම (8) නිවාස වල ස්වභාවයග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

2.11.2 නිවාස වල අයිතිය (පවුල් ඒකක)

තමාගේම නිවසක් හිමි	කුලියට /බද්දට පදිංචි	අනවසර ඉඩම් වල පදිංචි	රජයේ නිල නිවාස වල පදිංචි	පදිංචියට නිවසක් නැති පවුල්	එකතුව
18838	563	256	22	1171	20850

(මූලාශ්‍රය :-සංවර්ධන නිලධාරී වාර්තා)

2.11.2.1 ඇමුණුම (8) නිවාස වල ස්වභාවය ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

2.11.3 නිවාස පහසුකම්

2.11.3.1 නිවාස යෝජනා ක්‍රම

නිවාස යෝජනා ක්‍රමයේ නම	නිවාස සංඛ්‍යාව	මුදල් ආධාර සැපයූ සංවිධානය
1.සාමෝදාගම	91	නිවාස සං. අධිකාරිය
2. උදාරගම -මාරලන්ද	40	එම
3.උදානගම	100	එම
4.වික්‍රමසිංහපුර	105	එම
5. දෙල්ගොල්ලවත්ත	25	එම
6.මැතිවරණ නිවාස 10 බණ්ඩාරගලවත්ත	10	එම
7.මැතිවරණ නිවාස 20 බණ්ඩාරගලවත්ත	20	එම

(මූලාශ්‍රය :- සංවර්ධන නිලධාරී වාර්තා)

2.11.3.2 නිවාස යෝජනා ආරම්භ කළ හැකි ස්ථාන හා ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර

ඉඩමේ නම	පිහිටීම	විශාලත්වය(අක්)	අයිතිය
ඩෙනවර්වත්ත	677 මාවතගම ආයෝජන කලාපය අසල	95	රජයේ
ඩේසිවැලිවත්ත	650 ඉළකේවෙල උතුර	308 57	පොල් සංවර්ධන මණ්ඩලය
හත්බෑව වත්ත	උග්ගල්පාය	50 .6	ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිසන් සභාව

3 කෘෂිකර්මාන්තය/ ඉඩම් පරිහරණය

3.1 වී වගාව

3.1.1 වගා කළ කුඹුරු ප්‍රමාණය හා අස්වැන්න

කොට්ඨාශයේ මුළු කුඹුරු ප්‍රමාණය (හෙක්) :-1618

වගාකන්නය	කුඹුරු ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)	සාමාන්‍ය අස්වැන්න (හෙක්ට මෙට්‍රික් ටොන්)
1. 2013යල	624	2184
2. 2013/2014 මහ	1322	4627
3.2014යල	1250.5	4375
4.2014/2015මහ	1618	5663
5.2015යල	1364	4774
6.2015/2016 මහ	1085.5	3797
7. 2016 යල	499	1746
8. 2016/2017 මහ	895	3132
9.2017යල	394	1379

(මූලාශ්‍රය:- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා)

3.1.1.1 ඇමුණුම (අංක 10) වගා කළ කුඹුරු ප්‍රමාණය හා අස්වැන්න ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

3.1.2 වී වගාව සඳහා ජලය ලබා ගන්නා ආකාරය

ජලය ලබා ගන්නා මාර්ගය	වගා කළ භූමි ප්‍රමාණය(හෙක්ටයාර්)		
	මහ කන්නය 2016/ 2017	යල කන්නය 2017	එකතුව
1. මහා වාරි මාර්ග යටතේ	-	-	-
2. සුළු වාරි මාර්ග යටතේ	212	79	-
3. අහස් දියෙන්	873.5	315	-

(මූලාශ්‍රය:- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු වාර්තා)

3.1.3 වී වගාව සම්බන්ධ උද්ගත වී ඇති ගැටළු

1. ජල හිඟකම(අහස් දිය කුඹුරු සඳහා)
2. කෘමි සතුන්ගෙන්වන හානි
3. වල් වී පැතිරීම.
4. අකාර්යක්ෂම පළිබෝධනාශක භාවිතය

3.1.4. වී වගාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා කෙරෙන යෝජනා

1. නව කෘෂි තාක්ෂණ ක්‍රම හඳුන්වා දීම.
2. සුළු වාරි මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

3.2 බෝග වගාව

3.2.1 ප්‍රධාන බෝග වගාව

වගාව	වගා කර ඇති බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්)	වාර්ෂික නිෂ්පාදනය (මෙ ටො)
පොල්	6126.4	2754000
තේ		
රබර්		

3.2.2 පලතුරු බෝග වගාව

බෝගය	බිම් ප්‍රමාණය(හෙක්)		වාර්ෂික නිෂ්පාදනය (මෙ ටො)
	තනි වගාවක් ලෙස	අතුරු බෝග වගාවක් ලෙස	
1.අන්තාසි	-	2.75	14
2.කෙසෙල්	-	101.75	2020
3.අඹ	-	20	5
4.පැෂන්පාට්	-	-	-
5.කපු	-	-	-
6.රඹුටන්	-	7.1	42
7.අලිපේර	-	2.5	-
8.පැපොල්	-	1.75	15

3.2.3 සුළු අපනයන බෝග වගාව

බෝගය	බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්)	නිෂ්පාදන (මෙ ටො)
1.ගම්මිරිස්	230	6.5
2.කෝපි	375	0.1
3.කොකෝවා	150	2
4.කරාඹුනෑටි	40	7
5.එනසාල්	-	-
6.කුරුඳු	9	0.45
7.සාදික්කා	9	8
8.වැනිලා	-	-
9.කහ	-	-
10.ඉඟුරු	-	-

3.2.4 අපනයනය සඳහා විසිතුරු පැල හා මල් වගාව

විසිතුරු පැල හා මල් වගා කරන ස්ථාන හා ලිපිනයන්

1. නාපෙවත්ත පිලුස්ස
2. මීතැන්වල මාවතගම
3. කහඳවැලිපොත හිඳගොල්ල
4. පිලපිට නිවස මාරලන්ද මාවතගම
5. සිරිල්ඩවත්ත මාවතගම

පැල තවාන්

පැල තවාන් පිහිටි ස්ථාන හා ලිපිනයන්

1. ඊ. එම්. එල්. කේ. ඒකනායක, 60/1, බරන්දන පාර, මාවතගම
2. අස්විඳ පැල තවාන රඹක්ක මාවතගම
3. වයි. එම්. ඩබ්. මැණිකේ, රඹක්ක, මාවතගම.
4. සරත් ලියනගේ උඩ ඉගුරුවත්ත ඉගුරුවත්ත
5. කේ. එම්. තිලංගා දිල්ලක්ඹි, නො. 09, ඩෙනවර්වත්ත, මාවතගම.
6. ඊ. එම්. ඒ. බණ්ඩාර, දුම්බර පැලතවාන, වැලිතුඹුර, මාවතගම.
7. එච්. එම්. රංජිත් හෙට්ටිපොළ, වැලඬ
8. සී. එච්. එම්. ඩබ්. බණ්ඩාර, වටරැක ඉගුරුවත්ත.
9. ඩී. එස්. ජේ. ආර්. දයාරත්න 9 කණුව, නුවරපාර, මාවතගම.

3.2.6 එළවළු වගාව

බෝගය	වගාකරන ලද බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්)	වාර්ෂික අස්වැන්න(මෙ ටො)
1. මෑ	10.5	91
2. පතෝල	0.4	4
3. වැටකොළ	2.22	22
4. වම්බටු	10.55	158
5. කරවිල	1.63	32
6. බණ්ඩක්කා	3.98	39
7. මිරිස්	9.47	94
8. අළු කෙසෙල්	-	-
9. බෝංචි	0.95	18
10. මාළුමිරිස්	3.49	34

3.2.7 අතිරේක ආහාර බෝග

බෝගය	බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)	වාර්ෂික අස්වැන්න (මෙ ටො)
1. මඤ්ඤොක්කා	22.8	456
2. බතල	2.5	45
3. කිරි අල	1.1	17.6
4. බඩ ඉරිඟු	3.35	16.5
5. කඩල	-	-
6. කවිපි	5.25	7.8
7. මුං	8.42	10.5
8. කුරක්කන්	-	-
9. සෝයා	1.5	3

3.2.8 බෝග වගාව හා සම්බන්ධ ගැටළු

- 1 අතිරේක බෝග වගාව කරන බිම් ප්‍රමාණය අඩුවීම..
- 2 වර්ෂාපෝෂිත වගාවන්ට නිසිවෙලාවට ජලය නොමැති වීම
- 3 සතුන්ගෙන් වන හානි - රිලවුන්ගෙන් වන හානි
- 4 කම්කරු ශ්‍රමය හිඟකම

3.2.9 බෝග වගාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා කෙරෙන යෝජනා

- 1 අතිරේක බෝග වගාව සඳහා ගොවීන් යොමු කිරීම.
- 2 කාබනික පොහොර සකස් කිරීම සඳහා ගොවීන් උනන්දු කරවීම
- 3 ගොවීන්ට ප්‍රමිතියෙන් යුතු බීජ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හරහා ලබා දීම.

3.2 සත්ව පාලනය

3.3.1 සත්ව පාලන සංඛ්‍යා දත්ත

	ගොවිපල සංඛ්‍යාව		සතුන් සංඛ්‍යාව
	රජයේ	පෞද්ගලික	
1 කුකුලන්	-	418	335000
2 එළඟවයන්	01	1799	3598
3 මී ගවයන්	01	29	175
4 උරන්	-	12	535
5 එළවන්	-	168	950
6 බැටළුවන්	-	-	-

(මූලාශ්‍රය:- පශු වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලයේ වාර්තා)

3.3.2 කුකුල් පාලනය

	ගොවිපල සංඛ්‍යාව	සතුන් සංඛ්‍යාව	වාර්ෂික නිෂ්පාදනය	
			බිත්තර(මිලියන)	මස් (කි.ග්‍රෑ)
බිත්තර දමන කිකිලියන්	258	110000	14.5	-
මස් සඳහා කුකුළන්(බ්‍රොයිලර්)	160	225000	-	405000
එකතුව	238	321800	20.200	255000

3.3.3 ගව පාලනය

		සතුන් සංඛ්‍යාව	පවුල් සංඛ්‍යාව	වාර්ෂික කිරි නිෂ්පාදනය(ලීටර්)
මී ගවයන්	කිරි දෙනුන්	30	30	600
	අනෙකුත්	145		-
එළ ගවයන්	කිරි දෙනුන්	1608	1800	1350245
	අනෙකුත්	1990		-
එකතුව		3773	1830	1350845

3.3.4 කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන තොරතුරු

නිෂ්පාදන වර්ගය	සංඛ්‍යාව
1. කිරි එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන	46
2. ශිකාගාර	01
3. යෝගට් නිෂ්පාදන ආයතන	01
4. අයිස්ක්‍රීම් නිෂ්පාදන ආයතන	-
5. මුද්දු කිරි නිෂ්පාදන ආයතන	01
6. කිරි බෝතල් කරන නිෂ්පාදන ආයතන	-
7. වෙනත් බටර්	-
8. කිරිටොපි	01

3.3.5 පශු වෛද්‍ය සේවා මධ්‍යස්ථාන

1 මාවතගම පශු වෛද්‍ය සේවා මධ්‍යස්ථානය
2
3
4
5

3.3.6 සත්ව පාලනය හා සම්බන්ධ ගැටළු

1 සත්ව ආහාර හා ඖෂධ වල මිල අධික වීම.

2 සත්ත්ව පාලනයට අදාළව යොදවාගත හැකි ඉඩම් අඩු වීම.

3 සත්ත්ව සොරකම

3.3.7 සත්ත්ව පාලනය ප්‍රවර්ධනය සඳහා කරන යෝජනා

1 සත්ත්ව පාලන පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම.

2 පාරිසරික ගැටළු සඳහා අපක්ෂපාති සාධාරණ විසඳුම් ලබා ගැනීම.

3 කෘෂි වගාව සඳහා පුරන්වී ඇති කුඹුරු යොදාගැනීමට අවසර ලබා දීම.

3. 4. ඉඩම් පරිහරණය

3.4.1.කොට්ඨාශයේ මුළු වර්ග ප්‍රමාණය

ව. කි. මී.	හෙක්ටයාර්
107.5	10751.5

3. 4. 2. භූමි පරිහරණය

භූමි පරිහරණය	භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
1 ප්‍රධාන වැවිලි (කේ, රබර්,පොල්)	3873.49
2 වෙනත් සුළු ර හෝග	484.4
3 වී වගාව	1856.07
4 වෙනත් කාලීන බෝග වගාව	4217.6
5 ජලයෙන් යට වූ (වැවි ජලාශ වාරිමාර්ග ගංගා)	27.51
6 රජයේ ඉඩම්	
7ගල් වගුරු සහිත හා මුඩු බිම්	38.9
8 මාර්ග සඳහා	
9 සුසානභූමි හා පොදු පරිභෝජනය	7.6
10 ස්වභාවික හා වචන ලද කැලෑ ඉඩම්	339.7
11 වෙනත්	5.6
එකතුව	

4. 1 කර්මාන්තපුරය

කර්මාන්තපුරයේ නම	කර්මාන්ත ශාලාවේ නම	නිෂ්පාදන වර්ග	සේවක සංඛ්‍යාව
1 මාචතගම අපනයන සැකසුම් කලාපය	01. Foundation Garment(Pvt) Ltd.	ඇඟළුම්	1349
	02. Timex Garments Unit 07	ඇඟළුම්	1134
	03. Timex Garment Unit 06	ඇඟළුම්	599
	04. Wayambe Print Pack	බැග්	100
	05. Unishela (pvt) Ltd	ඇඟළුම්	3091

4. 2 මහා පරිමාන කර්මාන්ත ශාලා

නම හා පිහිටි ස්ථානය	නිෂ්පාදන වර්ගය	රැකියා සංඛ්‍යාව
1 යුනයිටඩ් බෑවරි ලංකා ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	බිර	148
2 රයින් බීඩ් හා සහල් කර්මාන්ත ශාලාව	බීඩ්	220

4.3 ඇඟලුම් කර්මාන්ත ශාලා නැත

නම හා පිහිටි ස්ථානය	රැකියා සංඛ්‍යාව
1	
2	
3	
4	
5	

4.4 තේ කර්මාන්ත ශාලා නැත

නම හා පිහිටි ස්ථානය	රැකියා සංඛ්‍යාව
---------------------	-----------------

1	
2	
3	
4	

4.5 රබර් කර්මාන්ත ශාලා නැත

නම හා පිහිටි ස්ථානය	රැකියා සංඛ්‍යාව
1	
2	
3	
4	

4.6 පොල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත

නම හා පිහිටි ස්ථානය	රැකියා සංඛ්‍යාව
කිසර එන්ටර්ප්‍රයිසස් බරන්දන පාර මාවතගම	14
බුද්ධි ඉන්ඩස්ට්‍රිස් රඹුක්ක.	3
පොල් ලී ඇදුන් නිෂ්පාදනය අභස්ඨානාපිටිය	2
නව අරම්පොල කොහු මෝල අරම්පොල	7

4.5 පර්යේෂණ ආයතන (තේ රබර් පොල්)

- 1
- 2
- 3

4.6 අපනයන ගම්මාන

නම	ලිපිනය	නිෂ්පාදනය	රැකියා සංඛ්‍යාව

4.9 ගෘහ / කුඩා කර්මාන්ත

කර්මාන්තය	කර්මාන්ත සංඛ්‍යාව	රැකියා සංඛ්‍යාව

1. රෙදි විවීම	3	8
2. නිමි ඇඳුම්	233	470
3. බනික්	7	15
4. පළතුරු සකස් කිරීම	10	29
5. කෘෂි උපකරණ නිෂ්පාදනය	0	0
6. වී මෝල්	76	121
7. තේ කොල පෙට්ටි නිෂ්පාදනය	2	2
8. බිඬ නිෂ්පාදනය	90	363
9. ලුණු නිෂ්පාදනය	0	0
10. රසකැවිලි නිෂ්පාදනය	120	133
11. වෙල්ඩින් / කම්මල්	59	100
12. මෝටර් රථ අළුත්වැඩියාව	80	174
13. ස්වර්ණාභරණ නිෂ්පාදනය	13	38
14. මැණික් කැපීම	0	0
15. ලී මෝල්	45	143
16. ලී භාන්ඩ නිෂ්පාදනය	80	156
17. උළු / ගඩොල් නිෂ්පාදනය	48	69
18. කළුගල්	8	48
19. වැලි ගොඩදැමීම	8	13
20. මැටි භාන්ඩ නිෂ්පාදනය	25	44
21. සිමෙන්ති නිෂ්පාදනය	39	71
22. කොහු ආශ්‍රිත කර්මාන්ත	130	329
23. සම් නිෂ්පාදන	13	74
24. විසිතුරු භාන්ඩ නිෂ්පාදන	8	12
25. යෝගට් / මී කිරි නිෂ්පාදන	3	04
26. පෙදරේරු	465	608
27. විදුලි උපකරණ අළුත්වැඩියාව	71	85
මුළු එකතුව	1636	3109

4.10 බණිජ සම්පත් ආශ්‍රිත කර්මාන්ත නැත

කර්මාන්ත	පිහිටි ස්ථානය	රැකියා සංඛ්‍යාව
1.		
2.		
3.		
4.		

4.10.1 ප්‍රයෝජනයට ගෙන නොමැති බණිජ සම්පත් පිළිබඳ විස්තර

- දිගම්පිටිය, බොරලංකඩ, මඩව, හිඳගොල්ල ප්‍රදේශවල බොරළු නිධි
- කන්දහේන ප්‍රදේශයේ මිනිරන් නිධි

5.1 කරදිය ධීවර කර්මාන්තය නැත

- 5.1.1 මුහුදු තීරය ඇත්නම් දුර කි.මී. —
- 5.1.2 ධීවර පවුල් සංඛ්‍යාව —
- 5.1.3 ධීවර වරායවල් සංඛ්‍යාව —
- 5.1.4 නැංගුරම් පොලවල් සංඛ්‍යාව —
- බෝට්ටු සංඛ්‍යාව

වෙනත්	පෞද්ගලික	සමීකිවලට අයත්
5.1.5 එන්ජින් සහිත	.....	.....
එන්ජින් රහිත	.....	.....
5.1.6 දැල් සංඛ්‍යාව	—	
5.1.7 රුවල් ඔරු හා තෙජපත් සංඛ්‍යාව	—	
5.1.8 ධීවර සමීකි සංඛ්‍යාව	—	
5.1.9 ප්‍රාදේශීය සහ අනුමැතිය ඇතිව පවත්වාගෙන යන මාළු අලෙවි සැල් සංඛ්‍යාව	—	07
5.1.9.1 එහි නිරත සේවක සංඛ්‍යාව	—	
5.1.10 ඉස්සන් ගොවිපල නැත		

ක්‍රියාත්මක ගොවිපල			වැසී ගිය ගොවිපල		
සංඛ්‍යාව	භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)	රැකියා සංඛ්‍යාව	නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. (වර්ෂයකට)	සංඛ්‍යාව	භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)

5.2 මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය

5.2.1	ධීවර පවුල් සංඛ්‍යාව	—
5.2.2	වැව් / පොකුණු සංඛ්‍යාව	—
5.2.3	බෝට්ටු සංඛ්‍යාව	—
5.2.4	ඔරු සංඛ්‍යාව	—
5.2.5	රැකියා සංඛ්‍යාව	—
5.2.6	මාළු බෙදා හැරීමේ අලෙවි කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලවල්	—
5.2.7	රැකියා සංඛ්‍යාව	—

5.3 සුරතල් මසුන් බෝ කිරීම

5.3.1	සුරතල් මසුන් ඇති කරන ස්ථාන සංඛ්‍යාව	- 6
5.3.2	රැකියා අවස්ථා සංඛ්‍යාව	- 24

6. සංචාරක කර්මාන්තය

6.1 සංචාරක කර්මාන්තය

6.1.1 සංචාරක හෝටලේ නැත

(සංචාරක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇති)

නම	රැකියා අවස්ථා	කාමර සංඛ්‍යාව
1.		
2.		
3.		
.		

(සංචාරක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇති)

නම	රැකියා අවස්ථා	කාමර සංඛ්‍යාව
1. හන්තාන රෙස්ටෝරන්ට්	10	02
2. සන් ලංකා රෙස්ටෝරන්ට්	07	03
3. පුන්කලස රෙස්ටෝරන්ට්	14	07
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		

6.1.2 නිවාඩු නිකේතන නැත

(සංචාරක මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇති)

නම	රැකියා අවස්ථා	කාමර සංඛ්‍යාව
1.		
2.		
.		

6.1.3 සංචාරක ස්ථාන නැත

6.1.4 පාරිසරික වශයෙන් වැදගත් ස්ථාන

නම	පිහිටීම
1. උග්ගල්පාය රක්ෂිතය	බෑවුම් සහිත ලඳු කැලෑ
2. වෑඋඩ කන්ද වනාන්තරය	වෑඋඩ
3. කෝන්ගස්වල දැඳුරු නදී ප්‍රදේශය	කෝන්ගස්වල
4. කුඩාමය හා කොස්පොතුමය ඉවුර	බරන්දන , ටිගොල
5. තෙත් කලාපීය කඳු	මුවන්කන්ද ගෝනාගල හඳුරුක්කන්ද

6.1.5 සංචාරක ව්‍යාපාරයට වැදගත් ස්ථාන සහ පුරා විද්‍යාත්මක අගය ඇති ස්ථාන

නම	පිහිටීම
1. මකුලාන රජමහා විහාරය	අරම්පොලවත්ත දකුණ
2. බුජස්ලෙන රජමහා විහාරය	වාඩියගොඩ
3. පුරාණකන්ද රජමහා විහාරය	හෙට්ටිපොල වෑඋඩ
4. වම්බුතැන්න ටැම්පිට විහාරය	ඉගුරුවත්ත
5. කුරුවාලෙන රජමහා විහාරය	යට්ටිල්ල වෑඋඩ
6. ඉගුරුවත්ත ටැම්පිට විහාරය	ඉගුරුවත්ත
7. පරගහදෙණිය මහා පල්ලිය(ඉස්ලාම්)	පරගහදෙණිය
8. උග්ගල්පාය පෞරාණික ආරන්‍ය සේනාසනය	උග්ගල්පාය ගල් සහිත උස්බිමක පිහිටා ඇත.

7.1 පාරිභෝගික සේවා මධ්‍යස්ථාන නැත

7.2 විදුලි උපපොල සංඛ්‍යාව

7.3 සවි කර ඇති විදි ලාම්පු සංඛ්‍යාව 1240

7.4 විදුලි බල පහසුකම් ව්‍යාප්ත වී ඇති අයුරු

කොට්ඨාසයේ මුළු නිවාස සංඛ්‍යාව	නිවාස		ව්‍යාපාරික ස්ථාන		කර්මාන්ත	
	විදුලිය සහිත	විදුලිය රහිත	විදුලිය සහිත	විදුලිය රහිත	විදුලිය සහිත	විදුලිය රහිත
19072	18880	192	1164	15	92	0

7.4.1 ඇමුණුම (11) විදුලි බල පහසුකම් ව්‍යාප්ත වී ඇති අයුරු ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

7.5 කුඩා පරිමාණයේ විදුලි බලාගාර නැත

7.5.2 දැනට පවත්නා කුඩා පරිමාණයේ විදුලි බලාගාර

ග්‍රාම නිලධාරී වසම	බලාගාරයේ නම	නිපදවන විදුලිය මෙගා වොට්	පාරිභෝගික පවුල් ගණන
1.			
2.			
3.			

7.5.2 කුඩා විදුලි බලාගාර පිහිටුවිය හැකි ස්ථාන නැත

ග්‍රාම නිලධාරී වසම	පිහිටුවිය හැකි ස්ථාන	නිපදවිය හැකි විදුලි බලය මෙ. වො
1.		
2.		
3.		

7.5.3 විකල්ප බලශක්ති පරිභෝජනය නැත

නිවාස සංඛ්‍යාව	සූර්යකෝෂ	ජීව වායු	සුළං බලය	වෙනත්

9. තැපැල් හා විදුලි සංදේශ සේවා

9.1.1 තැපැල් කාර්යාල තොරතුරු

තැපැල් කාර්යාලයේ නම	ශ්‍රේණිය	සංකේත අංකය	රාජ්‍ය/පෞද්ගලික	ලිපි බෙදීම ඇත/නැත	දුරකථන පහසුකම් ඇත	කාර්යාලයට අයිති ලියුම් පෙට්ටි සංඛ්‍යාව
01.මාවතගම	A	60060	රාජ්‍ය	ඇත	037-2299251 037-2299251	11
02.වැලඬ	A	60080	රාජ්‍ය	ඇත	037-2299243	08
03.බුළුවල	A	60076	රාජ්‍ය	ඇත	060-2879486	03
04.ඉගුරුවත්ත	A	60064	රාජ්‍ය	ඇත	037-2299233	10
05.කහපත්වල	A	60062	රාජ්‍ය	ඇත	037-2299248	06
06.මීතැන්වල	A	60066	රාජ්‍ය	ඇත	037-2299235	05
07.මුවන්කන්ද	B	60060	රාජ්‍ය	නැත	037-2299192	01
08.පරගහදෙනිය	B	60060	රාජ්‍ය	නැත	037-2299921	01
09.පොත්බෝව	B	60060	රාජ්‍ය	නැත	037-4928682	01
10.පුස්වැලිතැන්න	A	60072	රාජ්‍ය	ඇත	037-4928681	04
11.තලහේනගොඩ	B	60060	රාජ්‍ය	නැත	037-2299732	01
12.අංහන්දිය	A	60074	රාජ්‍ය	ඇත	037-2299201	04
13.හිඳගොල්ල	A	60034	රාජ්‍ය	ඇත	037-2236454	05
14.පිලැස්ස	A	60058	රාජ්‍ය	ඇත	037-5629093	06
15.බරන්දන	B	60034	රාජ්‍ය	නැත	037-2299383	01
16.රණසිංහ නි.තැ.						

9.2 විදුලි සංදේශ පහසුකම්

රාජ්‍ය					පෞද්ගලික					දුරකථන කුටි	සන්නිවේදන සේවා මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව
දුරකථන					දුරකථන						
සාමාන්‍ය	ජංගම	ෆැක්ස්	රිමෝල්	අන්තර්ජාල	සාමාන්‍ය	ජංගම	ෆැක්ස්	රිමෝල්	අන්තර්ජාල		
96	818	35	49	53	8912	36820	131	2598	4147	8	28

9.2.1 ඇමුණුම (13) විදුලි සංදේශ පහසුකම් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

10.1 ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයක් පිහිටා ඇත්නම්

බල ප්‍රදේශය	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී ඇත/නැත	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක		පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකා	
		අනුමත සංඛ්‍යාව	දැනට සිටින සංඛ්‍යාව	අනුමත සංඛ්‍යාව	දැනට සිටින සංඛ්‍යාව
මාවතගම	ඇත	04	04	14	13

10.2 රෝහල් / බෙහෙත් ශාලා

රෝහල් / බෙහෙත් ශාලා	සංඛ්‍යාව
1. මහ රෝහල්	නැත
2. ශික්ෂණ රෝහල්	නැත
3. මූලික රෝහල්	නැත
4. දිසා රෝහල්	01
5. පර්යන්ත රෝහල්	නැත
6. ග්‍රාමීය රෝහල්	නැත
7. මාතෘ නිවාස	නැත
8. මධ්‍යම බෙහෙත් ශාලා	04
9. සංචාරක බෙහෙත් ශාලා	නැත
10. ආයුර්වේද රෝහල (රජයේ)	නැත
11. ආයුර්වේද බෙහෙත් ශාලා (රජයේ)	02
12. පෞද්ගලික රෝහල් හා සෞඛ්‍ය නිවාස	නැත
13. පෞද්ගලික බෙහෙත් ශාලා	22
14. පෞද්ගලික ආයුර්වේද බෙහෙත් ශාලා	06
15. සායන මධ්‍යස්ථාන	11

10.3 ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් පිළිබඳ විස්තර

අංකය	වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය	වෛද්‍යවරයාගේ නම	ලිපිනය
1.	සර්වාංග	01. රත්නසිරි අමරසිංහ කටුලන්ද මයා 02. ජී.එච්.එම්. උත්පලානි හේරත් මැණිකේ මිය 03. ආර්.එම්.ධර්මතිලක රත්නායක මයා 04. ආර්.ජී.එස්.එල්.රමාශ්‍රීලී බාලසූරිය මිය 05. ටී.එම්.පියරත්න බණ්ඩා තෙන්නකෝන් 06. එච්.එම්.දිපති කුමාරි හේරත් මිය 07. එම්.ඒ.හසන් මුහම්මදු අප්පේ මයා 08. සම්සුදිත් මුහම්මදුඅස්රම් මයා 09. හලිමදීන් මොහොමඩ් නිස්කාර මයා 10. මුහම්මදු ඉදිරිස් මුහම්මදු ආයුම් මයා 11. ආර්.කේ.කරුණාතිලක මයා	බෙහෙත් ශාලාව කහපත්වල ගම්පහ බෙහෙත් ශාලාව මාවතගම සඳසර. වැලිකන්ද, පිලැස්ස. පල්ලේගම, මීතැන්වල , මාවතගම ආයුරුවේද ඖෂධාලය, අරම්පොල , මාවතගම ආයුරුවේද ඖෂධාලය, අරම්පොල , මාවතගම කදුරු අංග ස්ටෝස්, වැලඬ 23, කදුරුඅංග, වැලඬ 160, වාගොල්ල, වැලඬ කදුරු අංග ස්ටෝස්, කදුරුඅංග , වැලඬ 329, මලන්දෙණිය, කහපත්වල

අංකය	වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය	වෛද්‍යවරයාගේ නම	ලිපිනය
2	කැඩුම් බිඳුම්	1. එච්.එම්. රම්බණ්ඩා මයා 2. පී.ආර්. පාලිත ධනරත්න මයා 3. ගුණදාස විමලවීර මයා 4. ආර්. ඩී. කරුණාතිලක මයා 5. ජී. එන්. ජී කරුණාසේන මයා 6. රත්නයිදේ මයා 7. අයි.සරත් පෙරේරා මයා	තොටිල්ලේ වත්ත,හිඳගොල්ල දඹුල්ල පාර, ඇවලෝන් වත්ත, තෝරයාය සෙත්සිරි , පිටකන්ද පාර, මීතැන්වල , මාවතගම තිලක මහල් , කහපත්වල, මලන්දෙණිය 38, සිංහපුර , වෙද නිවස , වැඳඩ නො 4, උදාරගම, මාවතගම 201, පොතුබෝව,

3	උමතු රෝග	01.එම්.සෙනෙවිරත්න මයා	රත්න සෙවන .මී/පල්ලේගම.මාවතගම
4	සර්ප විෂ වෛද්‍ය	01.එච්.ජී උබයසිංහ මයා 02.ගුණදාස විමලසිරි මයා 03.ජී.එම්.ලීලානන්ද මයා 04.ජී.එම්.ජී.කරුණාසේන මයා 05.ඩී.එම්.මාලනී දිසානායක 06.එච්.එම්.රණ්ඩණ්ඩා මයා	697.රත්නැග්ගම.පිලැස්ස සෙත්සිරි. පිටකන්ද පාර.මාවතගම කොස්සින්න.කහපත්වල 38.සිංහපුර වෙද නිවස. වැඳඩ මීවැවේ ගෙදර. කොටිකාපොල.මාවතගම හොප්ටෙල්වත්ත.හිඳගොල්ල
5	අක්ෂි වෛද්‍ය	පූජ්‍ය හිඳගොල්ලේ ධම්මරත්න හිමි	දිගම්පිටිය පුරාණ විහාරය.හිඳගොල්ල
6	ගෙඩි දද පිළිකා	01.ඊ.ඒ.ආර්.ඒ.ජේ.හේමන්ත මයා	දුණුකේවත්ත.ගෝණමඩ.ඉගුරු වත්ත
7	පශු වෛද්‍ය	කේ.එම්.ඩිංගිරි බණ්ඩා මයා	ගලපිටමුල්ල. හිඳගොල්ල

11. අධ්‍යාපන

11.1 පෙර පාසල්

පෙර පාසල් වර්ගය	සංඛ්‍යාව
01. රජය මගින් පාලනය කරන පෙර පාසල්	03
02. රජයේ ආධාර ලබන පෙර පාසල්	16
03. පෞද්ගලික පෙර පාසල්	33
04. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මගින් පාලනය වන පෙර පාසල්	4
05. ළමා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන	8

11.2 පාසල් / පිරිවෙන්

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	ගුරුවරු සංඛ්‍යාව	ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	විද්‍යාගාර සංඛ්‍යාව	පුස්තකාල සංඛ්‍යාව	පරිගණක ඒකක සංඛ්‍යාව	භස්ත කර්මාන්ත ඒකක සංඛ්‍යාව
1. ජාතික පාසල්	02	210	4115	05	02	02	-
02. මධ්‍ය මහා විද්‍යාල	-	-	-	-	-	-	-
03. මහා විද්‍යාල	08	264	4295	12	8	10	-
04. කණිෂ්ඨ විද්‍යාල	06	94	1005	06	06	03	-
05. ප්‍රාථමික විද්‍යාල	07	89	1870	-	04	02	-
06. පිරිවෙන්	03	30	167	-	02	01	-
එකතුව	26	687	11452	23	22	18	

(මූලාශ්‍රය - කොට්ඨාස අධ්‍යාපන කාර්යාලයේ වාර්තා)

11.2.1 ඇමුණුම (14) පාසල සතු භෞතික හා මානව සම්පත්

11.3 උසස් අධ්‍යාපන ආයතන - නැත.

ආයතනයේ නම	ගරුවරු සංඛ්‍යාව	ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	සම්පත්වල ප්‍රමාණවත් බව		නේවාසික පහසුකම් සැපයිය හැකි සංඛ්‍යාව
			මානව	භෞතික	

11.4 වෘත්තීය පුහුණු ආයතන

පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ නම	උපදේශක සංඛ්‍යාව	ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	සම්පත්වල ප්‍රමාණවත් බව		නේවාසික පහසුකම් සැපයිය හැකි සංඛ්‍යාව
			මානව	භෞතික	
1. ග්‍රාමීය වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථානය			ප්‍රමාණවත්	ප්‍රමාණවත්	නැත
1.1 ජූකී යන්ත්‍ර කාර්මික පුහුණු පාඨමාලාව	1	43	√	√	-
1.2 ටෙලර් පාඨමාලාව	1	45	√	√	-
1.3 රූපලාවන්‍ය පාඨමාලාව	1	85	√	√	-
1.4 පරිගණක ශිල්පී	1	34	√	√	-
1.5 ඇගළුම් තත්වපාලක	1	34	√	√	-
1.6 මෝස්තර නිර්මාණ ශිල්පී	1	34	√	√	-
1.7 සුපවේදී	1	-	-	-	-
1.8 ආහාර පිළිගැන්වීම	1	-	-	-	-
එකතුව					
2. තරුණ සේවා මධ්‍යස්ථාන			ප්‍රමාණවත්	ප්‍රමාණවත්	නැත
1.1 පරිගණක යෙදවුම් සහායක (CAA)	1	100			
1.2 වෘත්තීය ඉංග්‍රීසි	1	13			
1.3 දේමල	1	10			
එකතුව	3	123			
3. යොවුන් සේනාංක	14	174	ප්‍රමාණවත්	ප්‍රමාණවත්	නැත
4. කුඩා කර්මාන්ත දෙපාර්තමේන්තුව	02				
5. විද්‍යා සම්පත් මධ්‍යස්ථානය	02				

11.5 දහම් පාසල්

දහම් පාසල් සංඛ්‍යාව	ගුරුවරු සංඛ්‍යාව	ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව	සම්පත්වල ප්‍රමාණවත් බව	
			මානව	භෞතික
41	456	7723		

11.5.1 ඇමුණුම (15) දහම් පාසල්

11.6 පුහුණු සේවා ආයතනය

අංකය	සේවා පුහුණු ආයතනය	පිහිටි ස්ථානය	තේවාසික පහසුකම් සැපයිය හැකි සංඛ්‍යාව	සම්පත්වල ප්‍රමාණවත් බව	
1	තරුණ සංවර්ධන ප්‍රධානස්ථානය	බෙනවර්වත්ත	නැත	ප්‍රමාණවත්	නැත
2	යොවුන් සේනාංක මධ්‍යස්ථානය	බෙනවර්වත්ත	උපදේශකයන්ට පමණයි		
03					

12.1 ආගමික සිද්ධස්ථාන	සංඛ්‍යාව
12.1.1 බෞද්ධාගමික පන්සල්	55
12.1.2 කතෝලික පල්ලි	01
12.1.3 ක්‍රිස්තියානි පල්ලි	05
12.1.4 හින්දු දේවස්ථාන	10
12.1.5 මුස්ලිම් පල්ලි	07
12.1.6 වෙනත් (සඳහන් කරන්න)	
12.2 සංස්කෘතික හා විනෝදජනක ස්ථාන	
12.2.1 සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය	නැත
12.2.2 කලායතන	08
12.2.3 සිනමා ශාලා	නැත
12.2.4 විඩියෝ ශාලා	07
12.2.5 ක්‍රීඩා සමාජ ශාලා	
12.2.6 සතුටු උයන්	03
12.2.7 වෙනත්	
12.3 නීතිය හා සාමය	
12.3.1 පොලිස් ස්ථාන	01
12.3.2 අධිකරණය	01
2.3.3 සමථ මණ්ඩල	01
12.3.4 සිවිල් ආරක්ෂක තමිටු	71
12.3.5 බලපත්‍ර ලත් මත්පැන්හල්	03

13 වාරිකර්මාන්තය, පානීය ජල සම්පාදනය හා සනීපාරක්ෂාව

13.1 වාරිකර්මාන්ත

13.1.1 මහා පරිමාණ වාරි කර්මාන්ත - අක්කර අඩි 800ට වැඩි - නැත.

ග්‍රාම නිලධාරී වසම	වාරි කර්මාන්තයේ නම	ජල ධාරිතාව අක්. අඩි.	පෝෂක කුඹුරු ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)	වගා කරන පවුල් සංඛ්‍යාව

13.1.2 මධ්‍යම පරිමාණ වාරි කර්මාන්ත - අක්කර අඩි 200 - 800ට - නැත.

ග්‍රාම නිලධාරී වසම	වාරි කර්මාන්තයේ නම	ජල ධාරිතාව අක්. අඩි	පෝෂක කුඹුරු ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)	වගා කරන පවුල් සංඛ්‍යාව

13.1.3 කුඩා පරිමාණ වාරි කර්මාන්ත (වැව් සහ අමුණු) - අක්කර අඩි 200 ට වැඩි

වැව් / අමුණු සංඛ්‍යාව	ජල ධාරිතාව අක්.අඩි	පෝෂක කුඹුරු ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)	වගා කරන පවුල් සංඛ්‍යාව
වැව් 19		470.4	676
අමුණු 41		244.7	681

(මූලාශ්‍රය - කෘ.ප.නි.ස. වාර්තා)

13.1.4 ඇමුණුම (16) කුඩා පරිමාණ වාරි කර්මාන්ත (වැව් සහ අමුණු)ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස අනුව

13.1.5 ඇමුණුම (17) ගොවි සංවිධාන

කොට්ඨාසයේ කෘෂි ළිං සංඛ්‍යාව	වගා කරන භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
09	10.5

(මූලාශ්‍රය: කෘ.ප.නි.ස. වාර්තා)

13.1.7 ඇමුණුම (18) කෘෂි ළිං ග්‍රාම නිලධාරී වසම් අනුව

13.1.8 කෘෂිකාර්මික වාරි ජල සම්පාදනය පිළිබඳ පවතින ගැටළු හා යෝජනා

13.1.9 කොට්ඨාසය හරහා ගලා යන ගංගා ඔය ඇලදොළවල් පිළිබඳ විස්තර

ගංගා/ඔය/ ඇල වල නම්	කොට්ඨාසයට අයත් කොටසේ දිග කිලෝමීටර්
1.කොස්පොතු ඔය	13.5
02.දික් ඔය	07.5
03.දැඳුරු ඔය	02.5

13.1.10 ජල මූලාශ්‍ර තුළින් ලබාගත හැකි වෙනත් ප්‍රතිලාභ

- (1) පානීය ජල යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කිරීම
- (2) කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම

13.2 පානීය ජල සම්පාදනය

13.21 පානීය ජල සම්පාදන ප්‍රභවය අනුව

ළිං සංඛ්‍යාව		නල ළිං සංඛ්‍යාව	වැසිජල ටැන්කි සංඛ්‍යාව	ඇල දොළ ජල පිහිලි ස්වභාවික ජල උල්පත්
ආරක්ෂිත	අනාරක්ෂිත			
11290	607	402	20	285

13. 2.2 ඇමුණුම(19) පානීය ජල සම්පාදනය -ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශ අනුව

13.2.3 ක්‍රියාත්මක පානීය ජල යෝජනා ක්‍රම

ක්‍රියාත්මක ජල යෝජනා ක්‍රමයේ නම	ප්‍රතිලාභීය පවුල් සංඛ්‍යාව	වෙළඳ සැල් සංඛ්‍යාව	පොදු ජල කරාම සංඛ්‍යාව	මුදල් මූලාශ්‍ර
01. මාවතගම ප්‍රාදේශීය සභා ජල ව්‍යාපෘතිය	650	67	නැත	ප්‍රාදේශීය සභාව
02. වැලිකුඹුර පානීය ජල යෝජනා ක්‍රමය	250	05	ඇත	ග්‍රාමීය මූල්‍ය අරමුදල
03. බණ්ඩාරගල ජයශක්ති ප්‍රජාමූල ජල ව්‍යාපෘතිය	240	-	නැත	ප්‍රාදේශීය සභාව
04 මී/ පල්ලේගම නිල්දියදහර ප්‍රජාමූල ජල ව්‍යාපෘතිය	126	-	නැත	ප්‍රාදේශීය සභාව
05 දෙල්ගොල්ලවත්ත නිල්දියදහර ප්‍රජාමූල ජල ව්‍යාපෘතිය	210	-	නැත	ප්‍රාදේශීය සභාව
06 වටරැක රන්දිය දහර ප්‍රජාමූල ජල ව්‍යාපෘතිය	246	-	නැත	ප්‍රාදේශීය සභාව
07 රත්නැග්ගම රන්දිය දහර ප්‍රජාමූල ජල ව්‍යාපෘතිය	146	-	නැත	ප්‍රාදේශීය සභාව

13.3 පානීය ජල සම්පාදනය පිළිබඳ පවතින ගැටළු හා යෝජනා .

1. භූගත ජලයේ හිඟකම.
2. පරිසරය දූෂණය නිසා ජලය දූෂණය වීම.
3. ප්‍රමාණවත් ජල යෝජනා ක්‍රම නොමැති වීම

යෝජනා

1. ජල උල්පත් හා පසෙහි ජල මට්ටම ආරක්ෂා කිරීම
2. අපද්‍රව්‍ය ක්‍රමවත්ව බැහැර කිරීම
3. ක්‍රමවත් ජල යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කිරීම.
පොදු ළිං ඉදි කිරීම.

13.4 සතීපාරක්ෂාව

කොට්ඨාශයේ මුළු නිවාස	වැසිකිළි ඇති නිවාස සංඛ්‍යාව		වැසිකිළි නොමැති පවුල්	පොදුවැසිකිළි සංඛ්‍යාව
	ජල මුද්‍රන	වල		
19072	17784	736	451	

13.1.1 ඇමුණුම (20) සතීපාරක්ෂාව ග්‍රාම නළධාරී වසම් අනුව.

14. ආයෝජන ප්‍රභවයන්

14.1 රාජ්‍ය අංශයේ ආයෝජන ප්‍රභවයන්

ආයෝජන මූලාශ්‍ර	2013 (රු. මි.)	2014 (රු. මි.)	2015 (රු. මි.)	2016 (රු. මි.)	2017 (රු. මි.)
01. රේඛීය අමාත්‍යාංශ	12	85.39	2.2	7.0	12.72
02. පළාත් සහ අරමුදල්	4.9	7.28	3.0	2.6	7.97
03. විමධ්‍යගත අයවැය	2.92	3.8	-	6.6	3.2
04. ව්‍යවස්ථාපිත මන්ඩල	-	-	-	-	-
05. විශේෂ ව්‍යාපෘති (වයඹ පුබුදුව)	1.1	-	-	6.9	-
06. ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන වැඩසටහන	-	-	-	-	34.61
07. දින 100 සංවර්ධන වැඩසටහන	-	-	68.3	-	-
08. සමෘද්ධි වැඩසටහන	0.14	10.2	3.91	6.6	3.89
09. වෙනත් (මිලියන 25)	-	2.1	-	-	-
මුළු සංඛ්‍යාව	67.3	108.77	77.41	29.7	17.20

14.1.1 ඇමුණුම (21) ආංශික සංවර්ධනය

15. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන

	සංවිධානවයේ නම	ලිපිනය	දැනට ක්‍රියාත්මක වන කාර්යයන්
1	එංගලන්ත ශ්‍රී ලංකා පහන පදනම	ශ්‍රී බෝධිමළු විහාරය පිලැස්ස	දිළිඳුකම පිටුදැකීමේ වැඩසටහන් පුහුණු හා අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සේවාවන් සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ වැඩසටහන් ග්‍රාම සංවර්ධන වැඩසටහන් කාන්තා සංවර්ධන වැඩසටහන් සහන සේවා ඉතුරුම් හා ණය පහසුකම්
2	ඕලු පදනම	ශ්‍රී බෝධිමළු විහාරය පිලැස්ස	දුගී දුප්පත් ජනතාවගේ ආර්ථික හා සංස්කෘතික හා සමාජ හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම සඳහා වූ මග පෙන්වීම
3	දිරිය පදනම	පොලිසිය පාර. මාවතගම	සමා අධ්‍යාපන සංවර්ධන වැඩසටහන් සමාජ සුභ සාධන වැඩසටහන්
4	ක්ෂත්‍රිය රාජපුත්‍ර විරසිංහ පදනම	8 කණුව. නුවර පාර .මාවතගම	අධ්‍යාපන හා සේවාවන් ආගමික සංස්කෘතික හා සමාජ සුභසාධන ක්‍රීඩා සංවර්ධනය සඳහා බලපාන මානව සම්පත් හා භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය
5.	සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික සංවිධාන	.අංක52.ඩේසි මවුන්ට් පිලැස්ස. මාවතගම	තෝරාගත් කණ්ඩායම් සඳහා සෞඛ්‍ය හා ප්‍රථමාධාර පාඨමාලා පාවැත්වීම සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණයට සායන ප්‍රදර්ශණ සායන ආදියෙන් සම්බන්ධවීම පරිසර දූෂණ අවම කිරීමට පාසල් සිසුන් හා වැඩිහිටිවන්ගේ ආකල්ප වෙනස් කිරීම සඳහා වූ දේශණ සම්මන්ත්‍රණ වැඩමුළු හා ක්‍රියාකාරකම් පැවැත්වීම පාංශු සංරක්ෂණයට ප්‍රජාව දායක කර ගැනීම කාබනික වගාවට හුරු කිරීම හා දිළිඳුකම දුරු කිරීමට කටයුතු කිරීම

16. යෞවන කටයුතු ක්‍රීඩා හා පොදු පහසුකම්

16.1 යෞවන කටයුතු හා ක්‍රීඩා

16.1.1 ක්‍රීඩාංගන/ක්‍රීඩා පිටි

ක්‍රීඩා පිටි	වර්ග ප්‍රමාණය	වත්මන් තත්වය
1.මාවතගම සාමෝදය පිටිය		
2.පොතුබෝව මහජන පිටිය		
3.මඩව , උදානගම හන්දිය		

16.1.2 පිහිනුම් තවාක සංඛ්‍යාව

16.1.3 කාය වර්ධන මධ්‍යස්ථාන

16.1.4 යෞවන හා ක්‍රීඩා සමාජ සංඛ්‍යාව

16.1.4.1 යෞවන සමාජ සංඛ්‍යාව

16.1.4.2 ක්‍රීඩා සමාජ සංඛ්‍යාව

16.1.4.3 ප්‍රජා මණ්ඩල සංඛ්‍යාව

16.1.4.4 ඇමුණුම (22) යෞවන සමාජ,ක්‍රීඩා සමාජ,ප්‍රජා මණ්ඩල අවමංගල්‍යාධාර සමිති සමාගම්

16.2 පොදු පහසුකම්

	සංඛ්‍යාව
1.නගර ශාලා	1
2. පුස්තකාල	16
3.ප්‍රජාශාලා	103
4.සුසානභූමි	48

17.1 ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ දැනට පවතින වෙළඳපොළවල්

පොදු වෙළඳ සංකීර්ණය		මහජන පොළවල්	
නම	කඩ කාමර සංඛ්‍යාව	නම	පවත්වන දිනය
මාවතගම පොදු වෙළඳ සංකීර්ණය	43	1.මාවතගම	ඉරිදා
		2.ඇටගහවෙල	සිකුරාදා

17.2 යෝජිත වෙළඳපොළවල් -

අළුතින් යෝජනා කරන පොදු වෙළඳ සංකීර්ණය	සංඛ්‍යාව
මාවතගම නව බස්නැවතුම්පොල පොදුවෙළඳ සැල්	

17.3 සේවා මධ්‍යස්ථාන

අනු අංකය	සේවා මධ්‍යස්ථානය	සංඛ්‍යාව
01	සතොස අලෙවි සැල් සංඛ්‍යාව	6
02	සුපිරි වෙළඳසැල් සංඛ්‍යාව	23
03	බේකරි සංඛ්‍යාව	41
04	භෝජනශාලා	80
05	සිල්ලර වෙළඳසැල්	694
06	රෙදිපිළි වෙළඳසැල්	92
07	කිරි එකතූකිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	17
08	පොහොර ගබඩා	2
09	වී ගබඩා	2
10	කෘෂි නිෂ්පාදන මිල දී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	3
11	ඉන්දන පිරවුම්හල් සංඛ්‍යාව	4
12	මුද්‍රණාල සංඛ්‍යාව	10
13	බලපත්‍රලත් මත්පැන් හල්	5
14	බලපත්‍ර ලත් මස් වෙළඳ සැල්	14
15	ඖෂධ අලෙවිසැල්	13
16	ගරාජ්	86
17	ලී මෝල්	35
18	වී මෝල්	77
එකතුව		1204

18 වාණිජ ආයතන

18.1 බැංකු කටයුතු

18.1.1 රාජ්‍ය බැංකු කටයුතු

රාජ්‍ය බැංකු	ශාඛා ගණන	පිහිටි ස්ථානය
1. මහජන බැංකුව	02	මාවතගම, පරගහදෙණිය
2. ලංකා බැංකුව	01	මාවතගම
3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	01	මාවතගම
4. වයඹ සංවර්ධන බැංකුව	01	මාවතගම

18.1.2 අර්ධ රාජ්‍ය අංශයේ බැංකු කටයුතු

අර්ධ රාජ්‍ය අංශයේ බැංකු	ශාඛා ගණන	පිහිටි ස්ථානය
1. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු	10	මාවතගම, වාඩියගොඩ, පරගහදෙණිය, දිගම්පිටිය, මී/ පල්ලේගම, ඉගුරුවත්ත, මුවන්කන්ද, පිටියකන්ද, කහපත්වල, වැවගෙදර
2. සමෘද්ධි බැංකු	05	මාවතගම, වටරක, හිදගොල්ල, පිලැස්ස, වැලඬ

18.1.3 පෞද්ගලික බැංකු කටයුතු

පෞද්ගලික බැංකු	ශාඛා ගණන	පිහිටි ස්ථානය
1. සෙලාන් බැංකුව	01	මාවතගම
2. සම්පත් බැංකුව	01	මාවතගම
3. කොමර්ෂල් බැංකුව	01	මාවතගම

18.1.4 සමාජයීය මූල්‍ය බැංකු

සමාජයීය මූල්‍ය බැංකුවේ නම	ශාඛා ගණන	පිහිටි ස්ථානය
ස.ණ.ස. බැංකුව		

18.2 රක්ෂණ කටයුතු

රක්ෂණ ආයතනය	ශාඛා ගණන	පිහිටි ස්ථානය

සෙලින්කෝ රන්මණ සමාගම	01	මාවකගම

19 .සමාජ සුභසාධන කටයුතු

19. සමෘද්ධි වැඩසටහන

සමෘද්ධි කලාප	සමෘද්ධි ආධාරලාභී පවුල් සංඛ්‍යාව	සමෘද්ධි කලාපයේ මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව	සමෘද්ධිලාභී පවුල් ප්‍රතිශතය
01.වැලඬ	1203	4706	25.56
02.වවරැක	1225	3593	34.09
03.මාවකගම	998	5048	19.77
04.පිලුස්ස	837	3445	24.29
05.හිඳගොල්ල	636	4058	15.67
එකතුව	4899	20850	23.49

19.2 මහජන ආධාර පිළිබඳ තොරතුරු

ආධාර	සංඛ්‍යාව
01.මහජන ආධාර ලබන්නන් සංඛ්‍යාව	1258
02.පිළිකා ආධාර ලබන්නන් සංඛ්‍යාව	104
03.ජේෂ්ඨ පුරවැසි දීමනාව ලබන සංඛ්‍යාව	1564
04.කැලසිමියා ආධාර ලබන්නන් සංඛ්‍යාව	9
05.ආබාධිත පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව	101
06.ලාදුරු	1
07.විශේෂ වෛද්‍ය ආධාර	69
එකතුව	3106

19.3 වැඩිහිටි නිවාස/අදාගොළ බිහිරි පාසල් පිළිබඳ විස්තර

	නේවාසික සංඛ්‍යාව	නඩත්තුව			සේවක සංඛ්‍යාව
		රජයේ මූල්‍ය අනුග්‍රහය ඇතිව	රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අනුග්‍රහය ඇතිව	පෞද්ගලික	
වැඩිහිටි නිවාස					
එකතුව					
ලුමා නිවාස	02				
ප්‍රොවිඩන්ස්(පිරිමි)ප්‍රොවිඩන්ස් (ගැහැණු)	15		√		01
	15		√		03
අදාගොළ බිහිරි පාසල්					
එකතුව					

අංකය	අනාථ කදවුරේ නම	පිහිටීම	අනාථවූවන් සංඛ්‍යාව

20 පාරිසරික තොරතුරු

20.1 වන ව්‍යාප්තිය

රක්ෂිත වනාන්තර / අභයභූමි	භූමි ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර්)
වැලඬ කන්ද	151.8
නාගොල්ල	121.5
ඊරිමින්න	25.5
කැලෑ ඉඩම්	43.4
හඳුරුක්කන්ද	12

20.2 වන වගා වැඩසටහන්

තුරු උයන් ව්‍යාපෘතිය - මාවතගම

(46)

20.3 වන විනාශය සිදුවන ආකාරය

1. රක්ෂිත ඵලිපෙහෙලි කිරීම

2. නිවාස ඉදි කිරීම සඳහා වන විනාශය
3. දැව අවශ්‍යතා සඳහා ගස් කැපීම

20.4 වන විනාශය අවම කිරීම සඳහා ගත හැකි පියවර

1. වන විනාශ කරන්නන් සඳහා නීතිය තදින් ක්‍රියාත්මක කිරීම
2. නිවාස යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම
3. දැව අවශ්‍යතා සඳහා ආදේශක හඳුන්වා දීම
4. වන වගා ව්‍යාප්ත කිරීම

20.5 ජලය දූෂණය වන ආකාරය

1. නගරයේ හෝටල්වලින් පිටවන අපද්‍රව්‍ය ජලයේ රඳා පැවතීම නිසා මැසි මදුරු බෝවීම
2. මස් වෙළඳසැල්වල අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම
3. මාර්ගවල කාණු නඩත්තු නොකිරීමෙන් කාණු උතුරා යාම
4. නාගරීකරණය නිසා මළ මූත්‍රා ජලයට එකතු කිරීම
5. කොහු ලී මෝල් වැනි ස්ථානවලින් පිට වන කුඩු ජලයට මුදා හරීම

20.6 ජලය දූෂණය වීම වැළැක්වීමට ගත හැකි පියවර

1. නගරයේ කැලි කසල ක්‍රමානුකූලව බැහැර කිරීම
2. මස් වෙළඳසැල්වල අපද්‍රව්‍ය විධිමත් ලෙස බැහැර කිරීමට පියවර ගැනීම
3. මාර්ගවල කාණු පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම
4. නාගරීකරණය වූ ප්‍රදේශ තුළ පොදු වැසිකිලි හා පොදු ලීං ඉදි කිරීම
5. කොහු ලී මෝල් වැනි ස්ථානවලින් පිට වන කුඩු විධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම

20.7 පාංශු බාදනය

20.7.1 පාංශු බාදනය / නාය යාම වලක්වා ඇති ස්ථාන හා ඒ සඳහා ගෙන ඇති පියවර

ඊරිමින්න ග්‍රාමනිලධාරි වසම - ජීව වැටි දැමීම.

20.7.2 පාංශු බාදනය / නාය යාම සිදුවිය හැකි යැයි හඳුනාගෙන ඇති ස්ථාන හා එය වැලැක්වීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරන්න

1. මඩව කඳුබොඩ මානාවරි කන්ද - ජීව වැටි දැමීමේ ව්‍යාපෘතිය
2. මැටිබොක්ක - ග්‍රීන්වුඩ් ජනපදය ආශ්‍රිත කන්ද - කුට්ටි කාණු දැමීම.
3. හඳුරුක්කන්ද - වන වගාව වැඩි දියුණු කිරීම.
4. කෙළපෙරනාකන්ද (බමුණුකන්ද) - වන වගාව සහ ජීව වැටි යෙදීම.

යෝජනා

1. ගල්වැටි බැදීම
2. පැති බැම් බැදීම
3. වන වගා ව්‍යාප්ත කිරීම
4. ජීව වැටි යෙදීම

20.8 වෙරළ - නැත

20.8.1 කඩොලාන පිළිබඳ තොරතුරු (භූමි ප්‍රමාණය වත්මන් තත්වය) - නැත

20.8.2 වෙරළ බාදනය බහුලව සිදු වන ස්ථාන - නැත

20.8.3 වෙරළ බාදනය වැලැක්වීමට පියවර ගෙන ඇති ස්ථාන - නැත

අනු අංකය	නම	ලිපිනය	දුරකථන අංකය
01	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය	මාවතගම	037-2299238
02	පොලීස් ස්ථානය	මාවතගම	037-2299222
03	දිසා රෝහල	බරන්දන පාර , මාවතගම	037-2299261
04	ප්‍රාදේශීය සභාව	මාවතගම	037-2299275 037-2299821
05	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය	බරන්දන පාර , මාවතගම	037-2298463
06	ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය	බරන්දන පාර , මාවතගම	037-2299223
07	පශු වෛද්‍ය කාර්යාලය	මාවතගම	037-2299265
08	කොට්ඨාශ අධ්‍යාපන කාර්යාලය	මාවතගම	037-2299974
09	කු/ මාවතගම ජාතික පාසල	මාවතගම	037-2299166
10	කු/ මාවතගම රෝමානු කතෝලික විදුහල	මාවතගම	037-2298040
11	කු/පොතුබෝව මහා විද්‍යාලය	පොතුබෝව.මාවතගම	037-2299868
12	කු/වටරැක මහා විද්‍යාලය	වටරැක. ඉගුරුවත්ත	037-2298850
13	කු/වැලඬු මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය	වැලඬු	037-2297793
14	කු/පිලැස්ස මහා විද්‍යාලය	පිලැස්ස	037-5707172 072-8195005
15	කු/දිගම්පිටිය මහා විද්‍යාලය	හිඳගොල්ල	037-5679100 037-2295411
16	කු/මීතැන්වල මහා විද්‍යාලය	මීතැන්වල.මාවතගම	071-2379235 037-4933292
17	කු/කහපත්වල මහා විද්‍යාලය	කහපත්වල	077-5832283
18	කු/මලන්දෙනිය මහා විද්‍යාලය	මලන්දෙණිය.කහපත්වල	වසා ඇත.
19	ඊරිමින්න කනිෂ්ඨ විද්‍යාලය	ඊරිමින්න. කහපත්වල	077-9046827
20	ඇතුගල්පුර සිංහාලෝක ප.වි	වැවගෙදර. හිඳගොල්ල	071-8579181
21	කු/යට්ටල ගුණානන්ද ක. වි.	යට්ටල.මාවතගම	077-7035564
22	කු/කැටුවල කනිෂ්ඨ විද්‍යාලය	කැටුවල .ඉගුරුවත්ත	077-4746766 037-5652543
23	මඩව උඩුමුල්ල කනිෂ්ඨ විද්‍යාලය	මඩව.පිලැස්ස	071-1202719
24	ක/ඩී.පී. වික්‍රමසිංහ විද්‍යාලය	මාවතගම	037-5675336 037-3616475
25	කු/වැලඬු රාජකීය විද්‍යාලය	වැලඬු	071-8439442
26	කු/කෝන්ගස්වල කනිෂ්ඨ විද්‍යාලය	කෝරයාය	037-5624020
27	කු/අකාබේ ප්‍රා.වි	වැලඬු	077-9646206
28	උඩඉගුරුවත්ත ප්‍රා.වි	ඉගුරුවත්ත.මාවතගම	-
29	ගෝනගල්දෙණිය ප්‍රා.වි	ගෝනගල්දෙනිය. ඉඳුල්ගොඩකන්ද	075-4644861
අනු අංකය	නම	ලිපිනය	දුරකථන අංකය
30	පරගහදෙනිය මුස්ලිම් මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය	පරගහදෙනිය	037-2299456
31	කු/මුවන්කන්ද සරස්වතී දෙමළ විද්‍යාලය	මීතැන්වල. මාවතගම	077-1501056
32	කු/නොට්ටිල් දෙමළ විද්‍යාලය	කහපත්වල	077-0378713
33	තැපැල් කාර්යාලය	මාවතගම	037-2299250 037-2299251

34	බුළුවල තැපැල් කාර්යාලය	බුළුවල	060-2879486
35	ඉගුරුවත්ත තැපැල් කාර්යාලය	ඉගුරුවත්ත	037-2299233
36	කහපත්වල තැපැල් කාර්යාලය	කහපත්වල	037-2299248
37	මීතැන්වල තැපැල් කාර්යාලය	මීතැන්වල	037-2299235
38	මුවන්කන්ද තැපැල් කාර්යාලය	මුවන්කන්ද	037-2299192
49	පරගහදෙණිය තැපැල් කාර්යාලය	පරගහදෙණිය	037-2299921
50	පොතුබෝව තැපැල් කාර්යාලය	පොතුබෝව	037-4928682
51	පුස්වැලිතැන්න තැපැල් කාර්යාලය	පුස්වැලිතැන්න	037-4928681
52	තලහේන්ගොඩ තැපැල් කාර්යාලය	තලහේන්ගොඩ	037-2299732
53	අංහන්දිය තැපැල් කාර්යාලය	අංහන්දිය	037-2299201
54	ලංකා බැංකුව	මාවතගම	037-2299259
55	ලංකා බැංකුව	පරගහදෙණිය	037-2296085
56	මහජන බැංකුව	මාවතගම	037-2299268
57	මහජන බැංකුව	පරගහදෙණිය	037-2299651
58	ආයුරුවේද මධ්‍යස්ථානය	මාවතගම	037-2299275
59	මහජන පුස්තකාලය	මාවතගම	037-2299820
60	තරුණ මධ්‍යස්ථානය	ඩෙනර්වත්ත.මාවතගම	060-2876883
61	යොවුන් සේනාංක	මාවතගම	037-2298668
62	උසාවිය	පිලුස්ස	037-2298261
63	ඩේසිවැලි ආදර්ශ පොල් උයන	පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලය	0372299880

ආර්ථික සංවර්ධනයත් සමාජ සංවර්ධනයත් ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ක්ෂේත්‍රයේ වැදගත්ම අංගයන්වේ. ආර්ථික සංවර්ධනයේ දී යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය මෙන්ම මිනිසාගේ ජීවනෝපාය සංවර්ධනයත් යහපත් ගුණගරුක සමාජයක් ගොඩනැගීමේදී ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සැලකිය යුතු වේ. මෙකී සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය ක්‍රියාවට නැගීමේ සැලැස්මක් මැන කාලීන ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයේ දී දැක ගත හැකිය. ගමේ සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීමේදී ගමේ පදිංචිකරුවන් රැස්කර ගැටළු අවශ්‍යතා සාකච්ඡා කරමින් ගමේ සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කරයි. එම ගැටළු සියල්ල විසඳීම පවතින සම්පත් හමුවේ සීමා කෙරුණ ද ප්‍රමුඛතාවය මත සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වේ.

කෘෂිකර්මය

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ 80% ක් පමණ වන වර්තමාන ගොවීන්ගේ ප්‍රධාන ජීවන මාර්ගය වී ගොවිතැන හා ගොඩ ගොවිතැනයි. යල හා මහ කන්නය සැසඳීමේදී ශ්‍රම ගැටළුව මෙන්ම කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයේදී ජල හීනතාවයත් පැවතිය හැකිය. ජල හිඟය විශේෂයෙන් යල් කන්නයේය. ගොවිතැන අත්හැර දැමීම රැකියා හිඟය වැඩි කරයි. වී ගොවිතැන් කළ හැකි හෙක්ටයාර් 1618 ක් පමණ වූ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය 2016/2017 මහ කන්නයේ වී වගා බිම් ප්‍රමාණය 895 ක් ද 2017යල් කන්නයේදී හෙක්ටයාර් 394 ක් දක්වා ප්‍රමාණයකට සීමා වේ. වගා කළ මෙම කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් ද නියමිත වගා අස්වැන්න ලබා ගැනීමට අපොහොසත් වී ඇත. ජල හිඟකම පවතින කුඹුරු ඉඩම් හඳුනාගෙන ඒ සඳහා සුදුසු හෝග හඳුන්වා දී ගොවියන් දිරිමත් කිරීම තුළින් මගහැරී යන කුඹුරු ප්‍රමාණය එලදායි වගාවකට යොදා ගත හැකි වේ. විශේෂයෙන් වගා කළ හැකි ගොඩ හෝග ලෙස මුං, කවිපි, රටකජු මෙන්ම එළවළු වගාවන් හඳුන්වා දිය හැකිය.

ප්‍රධාන ගොඩ හෝග වශයෙන් පොල්, රබර්, කෙසෙල්, රඹුටන්, කොස්, දෙල් මෙම ප්‍රදේශයේදැකගත හැකි වේ. විශේෂයෙන් මැදගම්ගොඩ, වම්බුගම්ගොඩ, මීපල්ලේගම ප්‍රදේශය රඹුටන් ගම්මාන වශයෙන් හඳුනාගත හැක. එසේම අලිපේර ජම්බු අඹ යන පලතුරු කොට්ඨාශය පුරාම දැකගත හැකිය. පොල් වගාවට මෙන්ම අනිකුත් වගාවන් සඳහා ද වන සතුන්ගේ හානිය මැන කාලීනව දැක ගත හැකි ගැටළුවකි. දඬු ලේනුන්, රිලවුන්, විවිධ කෘමි සතුන් ප්‍රධාන වශයෙන් හානි කරන සතුන් වේ. මෙම සතුන් මර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහනක් දියත් වන්නේ නම් ගොඩ හෝග වගාවේ අස්වැන්න වැඩි කර ගත හැකිය.

කර්මාන්ත

විවිධ ග්‍රාමීය කර්මාන්ත සඳහා නැඹුරුවක් මැන කාලීනව දැකිය හැකිය. ඉඩම් කැබ්ලි කර විකිණීම මගින් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ ජනාකීර්ණ ප්‍රදේශ බවට පත් වීමත් මෙම ගම්මාන හා අනිකුත් ප්‍රදේශ සඳහා විදුලි හා ජල පහසුකම් ලබාදීමත් මාර්ග පහසුකම් ලැබීමත් හේතු කොට ගෙන මෙම ග්‍රාමීය කර්මාන්ත දියුණුව දැක ගත හැකිය. මෙම කුඩා පරිමාණ ව්‍යාපෘති වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා විවිධ වෘත්තීය පුහුණු ආයතන ද රජයෙන් ක්‍රියාත්මක වන දිවිනැගුම වැඩසටහන ද රුකුලක් වන බව පෙනී යයි.

කි. යුනයිටඩ් බාවරිලංකා ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් ආයතනයේ සේවක සංඛ්‍යාව 132 ක් පමණ සේවය කරයි. මෙම කර්මාන්තශාලාවලින් වැඩි ප්‍රමාණයක ඇගයීම් නිෂ්පාදනය කරයි. Wayamba Print Pack ආයතනය බැග් මුද්‍රණය කරයි. යුනයිටඩ් බාවරිලංකා ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් ආයතනය බිර නිෂ්පාදනය කරයි. ප්‍රදේශයේ තරුණතරුණියන් මෙන්ම දුරප්‍රදේශයේ සිට පැමිණෙන තරුණ තරුණියන්ද යොදාගනිමින් කර්මාන්ත ශාලා පවත්වාගත යයි. මෙවැනි කර්මාන්ත ශාලාවල රැකියා අවස්ථා ඇතිවීමෙන් ප්‍රදේශයේ තරුණතරුණියන්ගේ රැකියා ප්‍රස්තයට විසදුමක් ලැබේ. විශේෂයෙන් තරුණ මව්වරු විදේශ ගතවීම නිසා පවුලේ අනිකුත් සාමාජිකයින් දැඩිදුෂ්කරතාවලට මුහුණපායි බොහෝවිට දරුවන්ගේ අධ්‍යාපන කටයුතු නතරවන අවස්ථාද ඇත පවුලේමව නිවසේ රැකියාවට මෙම කර්මාන්තශාලා තුළ සේවය සඳහා පැමිණීම නිසා ඉහතගැටළු මගහරවා ගත හැක.

සේවා

සමස්ථයක් ලෙස සේවා අංශයේ ද පිබිදීමක් දැක ගත හැකිය. පෞද්ගලික අංශයේ සේවා සැපයීම වශයෙන් ඇඳුම් සැකසීම, මනාලියන් හැඩ ගැනීම් හා රූපලාවන්‍ය, මෝස්තර නිර්මාණය, ඡායාරූප ක්ෂේත්‍රය, වෙළඳ දැන්වීම්, පෝස්ටර් නිර්මාණය ආදියත් ටැක්සි සේවාව වැනි සේවාවන් සඳහා වැඩි උනන්දුවක් දැක ගත හැකිය. එසේම මහා මාර්ග හා අනිකුත් මාර්ගවල කෙරෙන සංවර්ධන වැඩසටහන් හේතු කොට ගෙන ප්‍රවාහන පහසුකම් වැඩිවීම බස් සේවාව සෑම ප්‍රදේශයක් සඳහාම වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් ප්‍රවාහන අංශයේ පිබිදීමක් දැක ගත හැකිය. හල්වහල, කොස්සින්න, උග්ගල්පාය, ගෝනාගල, කන්දෙහේන වැනි කඳුකර ප්‍රදේශවල ද ප්‍රවාහනය පහසු තත්වයට පත් වී තිබේ.

රාජ්‍ය අංශයේ සේවාවන්ද ව්‍යාප්ත කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් රාජ්‍ය නිලධාරීන් හරහා සිදුවේ. මාවතගම වෘත්තීය පුහුණු මධ්‍යස්ථානය මගින් විවිධ පුහුණු පාඨමාලා පවත්වන අතර මනාලියන් හැඩගැන්වීම ඇඳුම් මොස්තර නිර්මාණයකිරීම රූපලාවන්‍ය පැවැත්වීමත් සිදුකරයි විද්‍යා මධ්‍යස්ථානයෙන් හා කාන්තා සංවිධාන මගින් විවිධ පුහුණුවීම් සිදු කරයි .